

REGLEMENTAREA JURIDICĂ A TREGERII PESTE FRONTIERA VAMALĂ A STATULUI A ANIMALELOR VII AFLATE ÎN POSESIA PERSOANELOR JURIDICE

MIHAI BALAN,
doctorand,
Universitatea de Stat din Moldova

Abstract

This article refers to a general legal analysis of the concept of state customs border that is crossed over by a great number of passengers, carriers specialized in carrying goods, loadings, objects, values, passengers, including legal entities with different purposes. The author also determines, establishes and evaluates the objects, values, goods that can be in the possession of legal entities and crossed over the state external customs border without having the purpose of their commercialization or alienation. The author mainly refers to living animals that are crossed over the state customs border as objects, values from the accountable balance of legal entities that are considered as objects which have a special legal status when crossing the external customs border of the state.

Keywords: *legal regulation, crossing the customs border, customs border, state border, living animals, legal entities, accompanying documents.*

Sursele lingvistice indică faptul că în calitate de persoană juridică este recunoscută organizația care, având o alcătuire de sine stătătoare și un patrimoniu propriu în vederea îndeplinirii unui anume scop admis de lege, este un subiect cu drepturi și cu obligații, deosebit de persoanele fizice care intră în componența ei (DEX, 1998, p. 782).

Sursele juridice de specialitate relatează că în calitate de persoană juridică urmează a fi înțeleasă organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârât în instanța de judecată (Cod civil al Republicii Moldova, art. 55). Astfel, constatăm că sursa juridică legislativă formulează noțiunea de persoană juridică mai larg și mai calificat decât sursa lingvistică, ceea ce e și firesc, fapt care corespunde și realității, în cazul când constatăm că persoanele juridice, și anume reprezentanții persoanelor juridice, se deplasează peste frontiera vamală a statului în scopurile și domeniile de activitate prevăzute de statutul de constituire și formare a persoanei juridice concrete, fiind înregistrate pe teritoriul vamal al statului unde s-a instituit și în care își are patrimoniul său propriu.

Însă, ținem să menționăm că legislația vamală în vigoare a Republicii Moldova nu formulează conceptul de persoană juridică din punctul de vedere

al dreptului vamal național, dar și al dreptului vamal internațional, precum și al activității vamale internaționale, deși, în opinia noastră, în Codul vamal al Republicii Moldova urma ca, alături de persoana fizică, legiuitorul să includă și conceptul persoanei juridice, din punct de vedere al dreptului vamal național, precum și al dreptului vamal al Uniunii Europene.

Conform prevederilor Codului vamal al Republicii Moldova, trecerea peste frontiera vamală a persoanei juridice presupune introducerea și scoaterea de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova de mărfuri, obiecte, mijloace de transport, inclusiv prin expedierile poștale internaționale (Cod vamal al Republicii Moldova, art. 1, pct. 5)). În opinia noastră, noțiunea de trecere a frontierei vamale formulată de legiuitor are un caracter general, nu indică acțiunile concrete, locul concret de unde își ia începutul acțiunile îndeplinite de persoana juridică pentru a trece peste frontiera vamală externă a statului la ieșire din țară și, respectiv, de unde își ia începutul acțiunile persoanei juridice, pentru a intra pe teritoriul vamal al Republicii Moldova. Neincluderea de către legiuitor în Codul vamal al Republicii Moldova a noțiunii clare și explicite de trecere a frontierei vamale de către persoana juridică atât la intrare, cât și la ieșire din țară, favorizează apariția neclarităților la calificarea acțiunilor de trecere ilegală peste frontiera vamală externă a statului.

Practica activității vamale naționale și a celei internaționale denotă că persoanele juridice care nu practică activitatea de agent economic participant la activitatea economică externă a Republicii Moldova, a altor state, precum ar fi cirul, delfinariul care activează în calitate de persoană juridică, la trecerea peste frontiera vamală a statului prezintă organelor vamale animalele vii care, fiind introduse în țară, prezintă numere artistice cu aceste animale față de populație în încăperi special amenajate.

La trecerea peste frontiera vamală a statului, animalele vii în cauză sunt însoțite de persoane fizice care se încadrează în categoria de pasageri, care trec peste frontiera vamală, aflându-se în raporturi de muncă, serviciu cu persoana juridică Întreprinderea de Stat „Cirul”, iar animalele cu care urmează a fi prezentate numerele artistice sunt trecute peste frontiera vamală în calitate de obiecte.

Trecerea peste frontiera vamală a statului a animalelor vii care se află la balanța contabilă a ÎS „Circ”, „Delfinariu” are loc conform Codului vamal al Republicii Moldova nr. 1149 din 20 iulie 2000, conform prevederilor Legii organice vamale speciale nr. 1569 din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, acestea fiind prezentate controlului vamal în punctele de control și trecere a frontierei vamale externe a statului la intrare în țară numai în calitate de obiecte, valori care aparțin persoanei juridice.

Trecerea animalelor vii aflate cu titlu de proprietate la bilanțul ÎS „Circ”, „Delfinariu”, alte asociații care activează cu statut de persoană juridică are loc și în conformitate cu Legea organică specială a regnului animal nr. 439 din 27

aprilie 1995, în vigoare din 9 noiembrie 1995, cu modificările și completările ulterioare din 21 septembrie 2017 (Legea nr. 439, art. 3).

La trecerea, transportarea peste frontiera vamală externă a statului, pe intrare în țară, posesorii de animale vii, dresorii acestora, alte persoane funcționari ai persoanei juridice la bilanțul cărora se află animalele vii, prezintă controlului vamal de frontieră următoarele documente speciale:

- pașaportul individual al animalului viu;
- certificatul sanitar veterinar;
- confirmarea medicului veterinar, precum că animalul are toate vaccinele cuvenite și efectuate la timp;
- autorizația sanitar-veterinară pentru mijlocul de transport cu care este transportat animalul viu;
- lista alimentelor necesare pentru animalele vii, din clasa celor carnivore.

Fiind trecute peste frontiera vamală a statului la intrare în țară, animalele vii sunt transportate cu transportul special destinat anume transportării animalelor vii, fiind însoțite nemijlocit de dresorii acestora, pentru fiecare animal răpitor în parte. Transportarea animalelor vii prin teritoriul vamal al Republicii Moldova la locul concret de destinație are loc în conformitate cu Legea organică specială privind identificarea și înregistrarea animalelor, nr. 231 din 20 iulie 2006 (Legea nr.231/2006, art. 2), Codul vamal al Republicii Moldova având la bază sursa legislativă internațională Codul sănătății animalelor terestre, păsărilor și a albinelor (Кодекс здоровья на земных животных, птиц и пчёл, 2010). Astfel, conform prevederilor Legii organice speciale privind identificarea și înregistrarea animalelor, animalele vii, fiind introduse în Republica Moldova, urmează a fi identificate de reprezentantul Serviciului de carantină veterinară, care își îndeplinește funcțiile obligaționale în punctul de control și trecere a frontierei vamale, acesta verificând întregul pachet de documente de care dispune oricare animal viu, după care urmează admiterea introducerii în țară a animalelor, pentru a fi transportate la locul de destinație (Legea nr. 231/2006, art. 5, 9).

Ținem să menționăm că legislația în vigoare a Republicii Moldova cu privire la regnul animal nu efectuează o caracteristică generală sau o clasificare a animalelor care locuiesc, habitează pe teritoriul Republicii Moldova. Lipsa clasificării animalelor după specii, clase, locul de habitatie complică situația de a efectua o determinare, o evaluare sau prețuire a animalelor, urmată de încadrarea acestora în normele juridice din Codul vamal al Republicii Moldova, din alte legi organice conform cărora se efectuează activitatea vamală în cazul trecerii animalelor vii în calitate de obiecte peste frontiera vamală a Republicii Moldova. Unica sursă legislativă care cât de cât efectuează clasificarea animalelor vii ce fac parte din regnul animal este Legea tarifului vamal al Republicii Moldova Nr. 1380 – XIII din 20.11.1997.

Astfel, conform Legii cu privire la tariful vamal al Republicii Moldova, sunt considerate mărfuri animaliere următoarele:

- cai, măgari, catări, asini vii – poziția tarifară 0101;
- animale vii din specia bovină – poziția tarifară 0102;
- animale vii din specia porcină – poziția tarifară 0103;
- animale vii din specia ovină sau caprină – poziția tarifară 0104;
- galinacee, rațe, găște, curcani și bibilici, vii, din specia domestică – poziția tarifară 0105;
- alte animale vii – poziția tarifară 0106;
- carne de bovine, proaspătă sau refrigerată – poziția tarifară 0201;
- carne de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată – poziția tarifară 0202;
- carne de ovine sau caprine, în stare proaspătă, fie în stare refrigerată sau congelată – poziția tarifară 0203;
- carne de cal (cabalină), măgar, catâr, asin, proaspătă, refrigerată sau congelată – poziția tarifară 0204;
- organe comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, catări, asini, proaspete, refrigerate sau congelate – poziția tarifară 0206;
- carne și organe comestibile ale păsărilor de la poziția tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate – poziția tarifară 0207;
- altă carne și organe comestibile, proaspete, refrigerate sau congelate – poziția tarifară 0208;
- slănină de porc fără carne slabă pe ea , inclusiv grăsimi de porc și de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată – poziția tarifară 020900;
- carne și organe comestibile, sărate sau în saramură, uscate sau afumate; făină și pudră comestibilă de carne sau de organe – poziția tarifară 0210;
- pește viu – poziția tarifară 0301;
- pește proaspăt sau refrigerat, cu excepția fileului și cării de pește și altor preparate din pește de la poziția tarifară 0304 – poziția 0302;
- moluște, în cochilie sau nu, vii, proaspete, refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; nevertebrate acvatice, altele decât crustacee și moluște, vii, proaspete, refrigerate, congelate, uscate, sărate sau în saramură; făinuri, pudre și pelete de nevertebrate acvatice, altele decât crustacee, pentru consum uman – poziția tarifară 0307;
- lapte și smântână, neconcentrate, fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) – poziția tarifară 0401;
- lapte și smântână din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) – poziția tarifară 0402;
- lapte acru, lapte prins și smântână, iaurt, chefir și alte sorturi de lapte și smântână fermentate sau acidulate, chiar concentrate, chiar cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți), sau aromatizate, sau cu adaos de fructe, nuci sau cacao – poziția tarifară 0403;

- zer, chiar concentrat sau cu adaos de zahăr ori de alți îndulcitori (edulcoranți); produse din compuși naturali ai laptelui, chiar cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți), nedenumite și necuprinse în altă parte – poziția tarifară 0404;
- brânzeturi și cașuri – poziția tarifară 0406;
- ouă de păsări, în coajă, proaspete, conservate sau preparate – poziția tarifară 040700;
- miere naturală – poziția tarifară 0410 00 000 etc.(Legea 1380/1997, Anexa nr. 1).

Clasificarea mărfurilor animaliere înfăptuite de noi, având suportul pe Legea tarifului vamal al Republicii Moldova Nr. 1380-XIII din 20.11.1997, este aproximativă, și, prin urmare poate fi modificată completată cu alte poziții de mărfuri animaliere, care actualmente viețuiesc și se înmulțesc pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.

În această ordine de idei venim cu propunerea de a completa Legea tarifului vamal al Republicii Moldova cu alte poziții noi tarifare în care să fie incluse blănurile animaliere ca marfă, și la fel, să fie incluse în Legea Parlamentului Nr. 439 din 27.04.1995 cu privire la Regnul animal, animalele care fac parte din clasa rozătoarelor, iar în lista lor să fie incluse animalele rozătoare „SHISHILA,, , care actualmente se dezvoltă și se înmulțesc pe teritoriul Republicii Moldova.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES), întocmită la Washington la 3 martie 1973. Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 1246 din 28.09.2000. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 133 din 26.10.2000.
2. Codul civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 82-86 din 22 iunie 2002.
3. Кодекс Здоровья Наземных Животных, ТОМ 1, ТОМ 2, Общие положения, Девятнадцатое издание, 2010 г.
4. Cartea Roșie a Republicii Moldova, Ediția a doua, Chișinău: Știința, 2002.
5. Legea privind activitatea sanitar veterinară nr. 221 din 19 octombrie 2007. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 51-54 din 14 martie 2008.
6. Legea Republicii Moldova cu privire la tariful vamal al Republicii Moldova nr. 1380-XIII din 20.11.1997. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 01.01.2007.
7. Legea Republicii Moldova Nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, în vigoare din 01.01.2003. Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 185-189, art. Nr. 1416.